

VOLINIKUKANDIDAADI KÜSIMUSTIK**Magnus BRUNNER****Siseasjad ja ränne****1. Üldine pädevus, pühendumine Euroopale ja isiklik sõltumatus**

Millised Teie oskused ja kogemused on eriti olulised volinikuks saamisel ja Euroopa üldiste huvide eest seismisel, pidades eelkõige silmas Teie tulevast vastutusvaldkonda? Kuidas kavatsete aidata komisjoni poliitilisi suuniseid täita? Kuidas plaanite arvestada soolist aspekti ja lisada soolise perspektiivi kõigisse oma vastutusala poliitikavaldkondadesse? Kuidas kavatsete võtta oma tegevuses arvesse noorte vajadusi?

Kuidas saate Euroopa Parlamenti veenda oma sõltumatuses ja mil moel tagate, et Teie eelnev, praegune või tulevane tegevus ei sea kahtluse alla tööülesannete täitmist komisjonis?

Kogu oma poliitilise karjääri jooksul – eelkõige Austria parlamendi (Bundesrat) liikmena ja Austria rahandusministrina – on minu eesmärk olnud luua huvirühmade, sidusrühmade kogukondade ja erakondade vahelisi sidemeid, et kaitsta Austria kodanike ühiseid huve. Kui mind volinikuks kinnitatakse, tahan selle üldise huvi teenimise tuua Euroopa tasandile. Üldiste huvide ja Euroopa väärtuste edendamine on minu arvates hädavajalik ja seda eelkõige rände, piiride ja julgeoleku valdkonnas. Kavatsen teha palju tööd selle tagamiseks, et meie süsteem (mis põhineb rände- ja varjupaigaleppel) oleks nii Euroopa kui ka liikmesriikide tasandil hästi ette valmistatud, õiglane, sidus ja – mis kõige olulisem – suudaks võita nii kodanike kui ka valitsuste usalduse.

Kooskõlas poliitiliste suunistega keskendun sellele, et aidata parandada meie ühiskonna aluseks olevat liidu üldist julgeolekukeskkonda. Samamoodi kavatsen koostööd teha kõigi sidusrühmadega, kes tegelevad rände sise- ja välismõõtmega. Rände valdkonnas järgin kahetasandilist lähenemisviisi, tegutsedes nii seadusandlikul kui ka operatiivsel suunal, et saaksime üheskoos kokku leppida ambitsioonikas ja õiglasel edasises tegevuses. Töötan selle nimel, et tagada Euroopa kodanikele turvatunnet pakkuvad tugevad ühised välispiirid ning nende digitaliseerimine, mis hõlbustab ettevõtlust, turismi, töötamist ja õpinguid. Mul on kavas välja töötada ELi sisejulgeoleku strateegia, mis tagaks, et kodanikud saavad kasutada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala eeliseid.

Usun kindlalt komisjoni kui kollegiaalsesse kogusse, kus kõik liikmed osalevad aruteludes ja annavad läbipaistva panuse teadlike otsuste tegemisse, mis on kooskõlas Euroopa kodanike parimate huvidega. Kui mind voliniku ametikohale kinnitatakse, kavatsen olla kolleegiumi kui terviku pühendunud liige ja teha teiste kolleegiumi liikmetega kollegiaalsuse vaimus meeskonnana tihedat koostööd, võttes täieliku vastutuse kõige eest, mis komisjonis kokku lepatakse.

Soolise võrdõiguslikkuse ja noortega seotud kaalutluste integreerimine ELi rände- ja julgeolekupoliitikasse on äärmiselt oluline selleks, et tegeleda probleemidega, millega just need rühmad silmitsi seisavad. Kui naised ja lapsed taotleavad varjupaika, on oluline tagada, et nende õigusi austatakse ja neid ohustavaid riske leevendatakse. Samuti vajavad nad sihipärast toetust juurdepääsuks haridusele, majutusele, tervishoiuteenustele ja kutsealasele koolitusele, mis võimaldab neil pärast pagulase staatuse saamist ühiskonnas täiel määral osaleda. Kavatsen sellega seoses jätkata liikmesriikide toetamist vajaliku sihtotstarbelise toetusega, võimendades ELi integratsiooni ja kaasamise tegevuskava ning ELi rahastamist.

Naised ja lapsed moodustavad enamiku mitmesuguste kuritegude, sealhulgas seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning inimkaubanduse ohvritest. Kui nad langevad selliste kohutavate tegude ohvriks, vajavad nad oma suurenenud haavatavuse tõttu koheselt abi ja kaitset. Kohustun tagama, et ELi õigusaktides ja poliitikas seatakse esikohale naiste ja laste vaatenurk, et tagada nende turvalisus. Samal ajal on nende vaatepunktidega arvestamine väga oluline ka kuritegevuse tõhusa ennetamise seisukohast.

Luban tagada soolise võrdõiguslikkuse nii oma kabineti koosseisus kui ka kõigi oma vastutusvaldkondade puhul. Õigupoolest olen selles valdkonnas juba häid tulemusi saavutanud: minu ametiajal rahandusministrina saavutas ministeerium tippjuhtkonna („Sektionschef“) tasandil oma 170aastase ajaloo jooksul esimest korda soolise tasakaalu.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, järgin täielikult aluslepingutes sätestatud kohustust tegutseda Euroopa huvides ja mitte järgida kelleltki teiselt saadud juhiseid. Luban vältida olukordi, mis võiksid seada kahtluse alla minu sõltumatuse ja erapooletuse. Järgin Euroopa Komisjoni liikmete käitumisjuhendit ja selle sätteid huvide konfliktikohta. Minu huvide deklaratsioon on täielik ja luban seda vajaduse korral ajakohastada. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kohtun koos oma kabineti liikmetega üksnes läbipaistvusregistris registreeritud huvitatud isikute ja sidusrühmade esindajatega.

2. Vastutusvaldkonna juhtimine ning koostöö Euroopa Parlamendiga

Kas lubate, et hoiate parlamenti nii enda kui ka oma vastutusala allüksuste tegevusega piisavalt kursis? Millistes aspektides peate end parlamendi ees vastutavaks?

Milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma suhtluses parlamendiga, seoses kohtumistega parlamendikomisjonides ja osalemisega täiskogul, oma tegevuse läbipaistvuse, koostöö ning parlamendi seisukohtadele ja seadusandlike algatuste taotlustele tulemusliku reageerimisega? Kas olete valmis edastama parlamendile õigeaegselt teavet ja dokumente kavandatavate algatuste või käimasolevate menetluste kohta nõukoguga võrdsetel alustel?

Usun, et meie dialoog peab olema nii korrapärane kui ka strateegiline ning käsitlema minu vastutusvaldkonnas olevate valdkondade prioriteete ja olukorda. Olen veendunud, et see on nii Euroopa Parlamendi liikmete kui ka minu jaoks kasulik võimalus teha poliitilisi kokkuvõtteid ning kahtlemata tekivad selle tulemusel uued ideed ja konstruktiivsed ettepanekud. Nagu on sätestatud ametisseastuva presidendi poliitilistes suunistes, peaksime arutlema ka rakendamise küsimuste üle: lepe pakub võimalust leida uusi viise, kuidas ELi ja liikmesriikide tasandi vahel eesmärkide saavutamiseks koostööd teha, ning Euroopa Parlamendi toetusel võib olla selle hea toimimise tagamisel oluline roll.

Olles olnud oma riigi parlamendi liige, tunnustan täielikult Euroopa Parlamendi rolli Euroopa kodanike esindajana ning soovin pidada teiega avatud ja pidevat poliitilist dialoogi kõigil tasanditel. Kavatsen osaleda kõigil täiskogu istungjärgudel, kus arutatakse minu vastutusvaldkonnas kuuluvaid teemasid, ning vastata võimalikult suures ulatuses teie üleskutsetele vahetada kõige olulisemates küsimustes arvamusi.

Viimastel nädalatel on mul juba olnud võimalus kohtuda individuaalselt mitme Euroopa Parlamendi liikmega, sealhulgas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimehega, kellega mul on kavas alustada korrapärast ja avatud dialoogi. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen muuta selle tavapraktikaks ja teha kõik endast oleneva, et vastata oma vastutusvaldkonnas kuuluvatele küsimustele, mille Euroopa Parlamendi liikmed komisjonile esitavad, kokkulepitud aja jooksul.

Ametisseastuv president von der Leyen andis juulis teie ees lubaduse hakata oma poliitikat ellu viima kohalikul tasandil, olles Euroopa kodanike keskel ning kuulates nende soove ja igapäevamuresid. Luban seda teha ja külastada muu hulgas projekte, kus Euroopa tegevus aitab kodanikel tunda end turvaliselt, kus rände haldamine annab ELile lisaväärtust või kus ELi rahastatud varustus aitab kaitsta meie piire ja hõlbustada seaduslikku reisimist. Soovin kohtuda kodanike ja ametiasutustega, kes seisavad silmitsi probleemidega, mis on seotud minu vastutusvaldkonnas kuuluva poliitikaga.

Üks põhiküsimusi on läbipaistvus ja sellega seoses on komisjon lisaks korrapärastele järelevalvemehhanismidele näinud ette mitmesugused vahendid, mille abil jagada Euroopa Parlamendiga siseasjade valdkonna teavet. Pean siin silmas aruandeid tagasisaatmise ja tagasisivõtmise arvnäitajate kohta, mis esitatakse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile kaks korda aastas, või Euroopa Parlamendi esindaja osalemist Frontexi haldusnõukogus ja Europoli parlamentaarse ühiskontrolli töörühmas. Komisjon teavitab teid rände- ja varjupaigaleppe rakendamisest regulaarselt ning seejärel oma iga-aastase varjupaiga- ja rändearuande vahendusel. Samuti koostame täitmise tagamise ja rakendamise kohta iga-aastase eduaruande. Olen veendunud, et selline aruandlus suurendab veelgi meie täitevmeetmete läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust.

Mis puudutab konkreetsemalt rände välismõõdet, siis püüan suurendada teile antava teabe läbipaistvust ja nähtavust ning teen ettepaneku, et minu talitused annaksid teile ülevaate korraldatud välislähetustest, nende tulemustest ja edasistest sammudest.

Kohustun järgima komisjoni pikaajalist tava anda parlamendi resolutsioonidele kirjalikud vastused kolme kuu jooksul. Ametisseastuva presidendi von der Leyeni soovi kohaselt korraldan kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoniga struktureeritud dialoogi, et arutada selle üle, kuidas käsitleda Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud artikli 225 kohaseid resolutsioone, milles kutsutakse üles esitama seadusandlikke ettepanekuid. Nagu ametisseastuv president von der Leyen, toetan ka mina Euroopa Parlamendi algatusõigust.

Oma riigi parlamendi endise liikmena hindan ma Euroopa Parlamendi ja nõukogu võrdse kohtlemise põhimõtet, eelkõige seoses juurdepääsuga sellistele kohtumistele nagu konverentsid, seminarid ja kõrgetasemelised kohtumised. Samuti tuleks seda rakendada ka aruteludes osalemise ja teabe esitamise suhtes, sealhulgas õigusloome- ja eelarveküsimustes. Kohustun austama võrdsuse põhimõtet, eelkõige oluliste ürituste puhul.

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni küsimused

3. Rände- ja varjupaigaküsimused

Uues rände- ja varjupaigaleppes sisaldub õigusraamistik, millega kehtestatakse varjupaiga- ja rändehalduse valdkonnas terviklik süsteem. Sellega luuakse tasakaal solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise vahel kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 80 ning kaitstakse põhiõigusi, tugevdades samal ajal liikmesriikide vastastikust usaldust.

Kuidas kavatsete seirata niisuguste haldus-, operatiiv- ja õigusmeetmete õigeaegset edenemist, mida liikmesriigid ja ELi ametid peavad võtma, et lepet 2026. aasta suveks täielikult kohaldada, ning mida võtate ette juhul, kui tekivad viivitused ühise rakenduskava kriteeriumide täitmisel? Milliseid meetmeid kavatsete võtta, et tagada liikmesriikidele ja ametitele piisav ja õigeaegne ELi rahastamine leppe sujuvaks kohaldamiseks? Selleks et teha kindlaks iga liikmesriigi valmisolek ja tegelikud vajadused rändesurve või kriisiga toimetulekuks, peavad liikmesriigid esitama ELi ametitele ja komisjonile täpseid andmeid. Milliseid meetmeid kavatsete seda silmas pidades võtta, et edendada andmete jagamist ja vastastikust usaldust?

Teie missioonikirjas on ka esile toodud liikmesriikidega tehtav koostöö päästeoperatsioonide paremaks koordineerimiseks. Milline on Teie ja ELi roll selles valdkonnas?

Teie missioonikirja kohaselt peaksite töötama tänapäevastele normidele tuginedes välja uue ühise lähenemisviisi ebaseaduslikult riigis viibivate rändajate tagasisaatmiseks. Milliseid õiguslikke samme kavatsete selleks teha? Milline roll on Teie arvates selles kontekstis vastastikku tunnustatud tagasisaatmisotsustel ja kuidas kavatsete tugevdada tagasivõtupoliitikat, et tagada tulemuslik tagasisaatmine? Kuidas kavatsete tagada, et rändeküsimused moodustavad operatiivse osa meie ulatuslikest partnerlustest kolmandate riikidega, austades seejuures täielikult põhiõigusi, ning kuidas kavatsete kaasata parlamenti, tagades, et parlament saab teha tõhusat järelevalvet ja kasutada oma eelarvealaseid õigusi? Mida arvate ebaseadusliku rändega võitlemise uuenduslikest operatiivlahendustest, milleteemalisi arutelusid peaksite oma missioonikirja kohaselt juhtima? Milliseid samme kavandate rändajate smugeldajate ja inimkaubitsejate vastases võitluses?

Edukat ELi ühist rändekäsitust tuleb täiendada turvaliste ja toimivate seaduslike võimalustega, sealhulgas pagulaste ümberasustamisega ning nende eduka integreerimisega kogukondadesse ja tööturule. Mida kavatsete ära teha selleks, et tagada liikmesriikide täielik ja sisukas osalemine ELi ümberasustamisraamistikus?

Seadusliku rändega seoses märgitakse Teie missioonikirjas, et Teil tuleb leida vastus sellele, kuidas meelitada ligi kolmandate riikide kodanikke, kellel on ELi kohaliku tööturu vajadustele vastavad oskused. Milliseid samme kavatsete astuda, et toetada kaasseadusandjaid ELi talendireservi loomisel, välisriigi kvalifikatsioonide tunnustamist lihtsustavate meetmete edendamisel ja pikaajaliste elanike direktiivi üle peetavate läbirääkimiste lõpuleviimisel? Milliseid muid seadusandlikke või mitteseadusandlikke meetmeid kavatsete selles valdkonnas võtta?

Kui Euroopa Parlament mind volinikuks kinnitab, võtan fookusesse rände- ja varjupaigaleppe kõigi elementide õigeaegse ja täieliku elluviimise. Kavatsen hoolikalt jälgida leppe rakendamist kooskõlas ühise rakenduskavaga, tagamaks, et liikmesriigid ja asjaomased ELi ametid võtavad 2026. aasta keskpaigaks kõik leppe täielikuks kohaldamiseks vajalikud meetmed. Samuti olen valmis töötama selle nimel, et rakendamist kiirendada, tagades samal ajal tasakaalustatud lähenemisviisi nii vastutuse ja solidaarsuse kui ka leppe sise- ja välismõõdme vahel. Lepe on hea näide sellest, kuidas on võimalik teha ELi ja liikmesriikide tasandi vahel tihedat koostööd, et viia ellu laiahaardelisi ja keerukaid õigusakte. Kavatsen pidada liikmesriikidega korrapäraseid kahepoolseid kohtumisi ja külastusi korraldades tihedat sidet, et toetada tehnilise ja operatiivtasandi kontakte. Lisaks korrapärasele dialoogile ja mõttevahetusele annan Euroopa Parlamendile ja nõukogule olukorra kohta regulaarselt teavet. Komisjon on

loomas rände- ja varjupaigaleppe koordineerimisplatvormi, mida kavatsen kasutada, et teha tegevuse üle järelevalvet ning tagada ELi ja liikmesriikide tasandil piisav koostöö. Liikmesriigid saavad sihipärast ja kohandatud toetust, mis tagab ELi tasandil sidususe, ning neid abistavad ka asjaomased ELi ametid.

Liikmesriikidele antava toetuse hulka peab kuuluma vajaliku finantsuutlikkusega seotud tugi, mis võimaldab leppest tulenevaid juriidilisi kohustusi praktikas ellu viia. Eelarvepädevad institutsioonid on neid vajadusi tunnistanud ja eraldanud täiendavaid rahalisi vahendeid: mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise raames tehti kättesaadavaks 1,8 miljardit eurot ning siseasjade fondide ja nende riiklike programmide tulemuslikkuse hindamise raames 1,6 miljardit eurot. ELi-poolne rahastamine aitab täita vajadusi, mille liikmesriigid on oma rakenduskavades kindlaks määranud. Rahalised vahendid on aga piiratud ja nendega ei ole võimalik katta kõiki kulusid, võttes arvesse, et liikmesriike tuleb toetada ka seoses Ukraina pagulastega. Seetõttu tuleks vahendeid eraldada sinna, kus see võib anda leppe rakendamisele kõige rohkem lisaväärtust.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen hakata edendama vastastikust usaldust ja teabe jagamist. Leppe rakendamisel pööran põhitähelepanu iga-aastase rändealduse tsükli juhtimisele, toetudes esimesele iga-aastasele rände haldamise aruandele. Selleks et saada ELi rändeolukorrast täpne ülevaade, peab aruanne põhinema usaldusväärsetel, kvaliteetsetel ja õigeaegsetel andmetel, mille liikmesriigid esitavad vastavalt oma aruandekohustustele. Kavatsen oma ametiaja jooksul suurendada valmisoleku- ja kriisikava võrgustiku rolli ning õhutada ELi ametid ja liikmesriike selles aktiivselt osalema ja avatult infot jagama. Äärmiselt oluline on hakata õigeaegselt rakendama uut Eurodaci. Toetan koostalitlusvõime raamistiku ja uue Eurodaci kasutuselevõtmist ja täielikku rakendamist, et hõlbustada rändeandmete tulemuslikku kogumist ja jagamist ning tagada seeläbi kogu ELi hõlmav järelevalve ja liikmesriikidepoolne igapäevane kasutamine. Edendan ka valmisolekut, koostööd ja kerksust, aidates liikmesriikidel täita nende uut kohustust rakendada rände haldamise kõigi aspektide suhtes erandolukorra plaanmist.

EL vajab tänapäevaseid norme, et kiirendada ja lihtsustada selliste isikute tagasisaatmist, kellel ei ole õigust ELis viibida. Kuna 2018. aasta ettepanekus ei ole veel kokkuleppele jõutud, kavatsen kooskõlas poliitiliste suunistega töötada tagasisaatmise suhtes kiiresti välja uue ühise lähenemisviisi. See tähendab uut õigusakti ettepanekut, et kiirendada ja lihtsustada tagasisaatmist, muu hulgas näha tagasipöördujate jaoks ette selged koostöökohustused, muuta tagasisaatmisprotsess lihtsamaks, digitaliseerida juhtumite haldamine ja näha ette üksteise tagasisaatmisotsuste vastastikune tunnustamine.

Lisaks töötan tihedas koostöös kõrge esindaja / asepresidendi ja teiste volinikega nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil, et kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid ja poliitikameetmeid – sealhulgas diplomaatia ning viisa-, kaubandus- ja arengupoliitika –, et edendada tagasivõtmise valdkonnas koostööd kolmandate riikidega. Peame oma rändepoliitika mõjujõudu suurendama, tagamaks, et riigid oleks nõus oma kodanikke tagasi võtma. Samal ajal on oluline pakkuda kaitset vajavatele inimestele seaduslikke rändekanaleid ja ümberasumisvõimalusi, mis võivad olla stiimuliks, et tõhustada tagasivõtmise valdkonnas koostööd.

Selline kombinatsioon võimaldaks kohaldada rände suhtes õiglast, humaanset ja terviklikku lähenemisviisi, millest saavad kasu nii Euroopa kui ka meie partnerid.

Rände välismõõde on Euroopa piiri- ja rändealdussüsteemi nurgakivi. Ränne on keeruline ja algab sageli meie piiridest kaugel. Selle tõhusaks ja humaanseks haldamiseks peame võtma arvesse rändajate kogu teekonda, rakendades lähenemisviisi, mis hõlmab kogu rändeteed alates päritoluriigist läbi transiidiriikide kuni sihtkohani. Samal ajal tuleb austada riikide suveräänsust, ELi väärtusi ja õigusraamistikku, põhiõigusi ja rahvusvahelisi kohustusi. Need nõuded jäävad kolmandate riikidega tehtavas koostöös, sealhulgas kõigi laiaulatuslike partnerluste puhul, keskele kohale. Kui mind volinikuks kinnitatakse, teen tihedat koostööd Vahemere piirkonna volinikuga – muu hulgas uue Vahemere piirkonna leppe küsimustes – ja rahvusvahelise partnerluse volinikuga. Tuginedes partnerriikidega sõlmitud assotsieerimislepingutele, jäävad strateegilised ja laiaulatuslikud partnerlused mitesiduvateks vahenditeks. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen anda Euroopa Parlamendile vajalikku teavet rändega seotud aspektide kohta, sealhulgas pidada varakult arutelusid ja arvamuste vahetusi, et parlament saaks teha demokraatlikku järelevalvet protsessi kõigi etappide üle. Võtan endale kohustuse anda mis tahes kokkulepete kohta vajalikku teavet ja kavandatavate algatuste asjus parlamendiga nõu pidada.

Nagu on rõhutatud poliitilistes suunistes, ei saa rändajate smugeldajad ja inimkaubitsejad olla need, kes otsustavad, kes võivad Euroopasse saabuda ja millistel tingimustel. Seetõttu kavatsen edasi arendada rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu võitlemise ülemaailmset liitu ning luua uusi operatiivpartnerlusi peamiste transiidi- ja päritoluriikidega, sealhulgas naaberriikidega. Kui mind volinikuks kinnitatakse, tugevdan ka inimkaubanduse vastast võitlust, rakendades terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab ennetustegevust ja ohvrite kaitset igasuguse

ärakasutamise eest. Tegelen sihipärase teavitamise ja teadlikkuse suurendamisega, et inimesed ei usaldaks oma elu südametunnistusega inimesmugeldajate kätte ja mõtleksid enne ohtliku teekonna ettevõtmist mitu korda järele. Selleks teen tihedat koostööd kaasseadusandjatega, et seada prioriteediks viia uute smugeldamisvastaste õigusaktide üle peetavad läbirääkimised lõpule. Europolil saaks selles valdkonnas olema suurem roll, kuna meil on vaja nüüdisaegset õigusraamistikku, et paremini uurida ja vastutusele võtta kurjategijad, kes õõnestavad meie piiride julgeolekut ja lõikavad kasu haavatavas olukorras olevate rändajate arvelt. Nii inimkaubandus kui ka rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine võivad kaasa tuua töötajate, sealhulgas ebaseadusliku staatusega töötajate ärakasutamise. Teen koostööd liikmesriikidega, et tõhustada asjakohaste ELi õigusaktide täitmise tagamist, vaadata läbi nende rakendamine ja hinnata vajadust uute algatuste järele.

Samal ajal kavatsen jätkata arutelu selle üle, kuidas vähendada ebaseadusliku rände stiimuleid. Kui mind volinikuks kinnitatakse, otsin uusi võimalusi, kuidas täiendada ja toetada leppega seotud tegevust, sealhulgas sellistes valdkondades nagu tagasisaatmine, rändeteel põhinev lähenemisviis, mida ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet ja Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon praegu välja töötavad, ning turvalise kolmanda riigi põhimõtte kohaldamine. Varjupaigamenetluse määrusega on ette nähtud selle põhimõtte läbivaatamine 2025. aasta keskpaigaks, milleks ette valmistudes kavatsen kuulata kõiki sidusrühmi.

Ohutute ja seaduslike rändeteede loomine aitab ära hoida ohtlikke ja ebaseaduslikke reise. Minu eesmärk on suurendada ELi jõupingutusi põgenike ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise valdkonnas ning tugevdada liidu partnerlussuhteid kolmandate riikidega, kes võtavad vastu hulgaliselt pagulasi. Kavatsen täielikult ära kasutada võimalusi, mida pakub hiljuti vastu võetud määrus, millega loodi ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistik. See sisaldab uusi vahendeid, mille abil suurendada lähiaastatel ümberasustamisalaseid jõupingutusi, millesse on kaasatud nii Euroopa Parlament kui ka liikmesriigid.

Rändehalduse tervikliku lähenemisviisi raames kavatsen laiendada ja tugevdada talendipartnerluse algatust, et meelitada ligi oskusi, mida on ELi tööturul vaja. Seaduslik ränne on jätkuvalt oluline tegur, mis aitab leevendada valitud sektorites ja kutsealadel tööjõupuudust ning leida lahenduse demograafilistele probleemidele. Oskuste liitu panustamiseks teen tihedat koostööd inimeste, oskuste ja valmisoleku eest vastutava juhtiva asepresidendiga, et toetada esmalt kaasseadusandjate tööd ELi talendireservi loomisel ning seejärel selle kiiret rakendamist, et hõlbustada rahvusvahelist värbamist eelkõige valitud sektorites ja kutsealadel, kus esineb tööjõupuudust. Samuti teen tihedat koostööd juhtiva asepresidendiga, et aidata meelitada Euroopasse sobivat oskustööjõudu ning lihtsustada kolmandate riikide kodanike kvalifikatsioonide ja oskuste tunnustamist ning nende liikumist ELi. Lisaks kannustan kiiresti lõpule viima läbirääkimisi uuesti sõnastatud pikaajaliste elanike direktiivi üle, et hõlbustada oskustööjõu ELi jäämist ning parandada siin juba elavate rändajate integreerimist. Samuti kavatsen jätkata integratsiooni ja kaasamise tegevuskava (2021–2027) rakendamist ning teen ettepaneku koostada kogukonda ja tööturule integreerimist käsitleva järelemeetmete strateegia.

Iga kord, kui merel keegi hukkub, on tegemist tragöödiaga. Merehädaliste abistamine on liikmesriikide ja iga liikmesriigi lipu all sõitva laeva rahvusvaheline kohustus, olenemata asjaoludest. Kuigi õiguslik vastutus otsingu- ja päästeoperatsioonide algatamise ja järelevalve eest lasub vastutavatel riiklikel koordineerimiskeskustel, on komisjon täitnud liikmesriikide vahel usalduse loomisel erapooletu vahendaja rolli. Kui mind volinikuks kinnitatakse, jään selle seisukoha juurde ja teen liikmesriikidega koostööd, et tagada otsingu- ja päästeoperatsioonide parem koordineerimine, sealhulgas naabruses asuvate kolmandate riikidega. Tuginen struktureeritud Euroopa otsingu- ja päästetegevuse kontaktrühmale, kes pakub struktureeritud teabevahetust võimaldavat platvormi, ning jätkan dialoogi teiste sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonnaga. Samuti kavatsen teha koostööd Frontexiga, kes aitab üha enam kaasa inimeste päästmisele merel. Liikmesriigid peavad saama abi, mida nad vajavad oma päästekohustuste täitmisel, sealhulgas piisava seirevõime kaudu.

Võtan endale kohustuse rännet käsitlevaid õigusnorme tulemuslikult rakendada. Iga-aastane dialoog rakendamise üle annab võimaluse teha kindlaks tegurid, mis seda takistada võivad, aga ka võimalikud lahendused. Ootan huviga selle dialoogi tulemuste arutamist Euroopa Parlamendis ja tulemusliku rakendamise nimel koostöö tegemist. Lepe näitab, et parim viis tulemuste saavutamiseks on struktureeritud koostöö. Samuti soovin rõhutada, et kui keegi liidu õiguse nõuetekohast rakendamist süstemaatiliselt takistab, ei kõhkle ma algatamast rikkumismenetlust.

4. Välispiirid

Komisjoni president von der Leyen kavatseb välispiiride kindlustamiseks ja Frontexi tugevdamiseks kolmekordistada Euroopa piiri- ja rannikuvalve koosseisu nii, et alalise korpusesse kuuluks 30 000 töötajat. Teie vastutaksite selle protsessi jälgimise ja integreeritud piirihalduse edendamise eest. Kuidas mõjutavad need Frontexile antavad lisaressursid Teie arvates ELi suutlikkuse suurendamist ja tekkivate ohtudega tegelemist välispiiridel? Kas peate vajalikuks Frontexi volitusi muuta ning kui jah, siis kuidas muuta neid nii, et toetada ameti kavandatud laienemist, säilitades samal ajal tema aruandekohustuse Euroopa Parlamendi ees?

Milliseid vastumeetmeid kavatsete tihedas koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega võtta, et olla valmis reageerima hübriidrünnakutele ja rändajate ärakasutamisele ELi välispiiridel?

Kuidas kavatsete jälgida tehnoloogia kasutamist kooskõlas esmase õiguse ja tehisintellektimäärusega Euroopa digitaalse piirihalduse kontekstis? Mida kavatsete teha selleks, et vältida edasisi viivitusi riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi kasutuselevõtmisel ning ELi piiride, julgeoleku ja rände infosüsteemide üldise reformi rakendamisel?

Millised meetmed peaksid Teie arvates kuuluma väljakuulutatud viisapoliitika strateegiasse? Milliseid algatusi kavandate selle tagamiseks, et viisavaba reisimist ELi ei kuritarvitataks, sealhulgas viisavabade kolmandate riikide poolt, kes rakendavad investoritele kodakondsuse andmise kavasid, ning säilitada viisavaba reisimise sotsiaalne ja majanduslik kasu? Kas olete valmis rakendama meetmeid mõnes liikmesriigis vastu võetud nn kuldse viisa programmidega seotud ohtude vastu, nagu on nõudnud Euroopa Parlament?

Frontex on saavutanud piirihalduses olulisi tulemusi ning selle roll on oluline ja üha kasvab. Esmane vastutus välispiiride haldamise eest lasub aga liikmesriikidel. Poliitilistes suunistes välja kuulutatud ettepanek kolmekordistada alalise korpuse töötajate arvu 30 000ni avaldaks ameti tulevasele suutlikkusele positiivset mõju. Sellega võiksid kaasneda näiteks Frontexi suuremad volitused liikmesriikidele tagasisaatmisega seotud toetuse andmisel, Frontexi ambitsioonikam roll kolmandates riikides ning Frontexi tugevam ja paindlikum reageerimine hübriidohtudele ELi piiridel.

Frontexi rolli tugevdamine nõuaks Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruse muutmist. Kui mind volinikuks kinnitatakse, hindan põhjalikult vajadust sellise muudatuse järele, selle võimalikke tagajärgi, mõju sidusrühmadele ja kulusid, kaaludes hoolikalt kõiki võimalusi. Teen tihedat koostööd liikmesriikidega, et hinnata nende suutlikkust aidata selle eesmärgi saavutamisele kaasa. Kohustun tegema tihedat koostööd Euroopa Parlamendiga, andma teile korrapäraselt teavet ettevalmistuste edenemise kohta ning teiega seadusandlikus menetluses aktiivselt suhtlema. Frontexi tugevdamiseks on vaja ka piisavalt ressursse, mida tuleb järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavatel aruteludel arvesse võtta.

Vaenulikud riigid, nagu Venemaa ja Valgevene, kasutavad ära mitte ainult meeletuid inimesi, vaid ka meie õigusraamistikku. Pean rändajate ärakasutamist hübriidrünnakuks ELi välispiiridele. Kui mind volinikuks kinnitatakse, toetan kindlalt liikmesriike, kes seisavad silmitsi võimalike ohtudega, mis ähvardavad nende julgeolekut ja territoriaalset terviklikkust. Tihedas koostöös tehnoloogia suveräänsuse, julgeoleku ja demokraatia eest vastutava asepresidendiga teen tööd selle nimel, et liikmesriikidel, kellele mõni vaenulik riik avaldab välispiiridel survet, oleksid tõhusaks reageerimiseks õiged vahendid. Sellega seoses kaalun, kuidas täiendada reageerimismeetmeid, mis võeti kasutusele Schengeni piirieskirjade ning kriisi ja vääramatu jõu määruse alusel, ning uurin koos kõrge esindaja / asepresidendiga kõiki võimalusi, kuidas sellele välissuhetealasele väljakutsele vastu astuda. Meil on kohustus kaitsta ELi territoriaalset terviklikkust ja nii liidu kui ka kodanike julgeolekut.

EL on loomas tippasemel piirihaldussüsteemi. Digitaalne Schengeni ala suurendab usaldust liikmesriikide vahel, tugevdab julgeolekut välispiiridel ja hõlbustab seaduslikku reisimist ELi. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen Schengeni viisamenetluste digitaliseerimise ellu viia, et luua ühine ELi viisataotlusplatvorm ja võtta kasutusele digitaalne viisa. Toetan kaasseadusandjaid läbirääkimistel, et jõuda kiiresti kokkuleppele hiljuti esitatud seadusandliku paketi üle, milles käsitletakse reisidokumentide digitaliseerimist. Digitaalsel Schengeni alal sujuvaks, ohutuks ja turvaliseks reisimiseks peab ka koostalitlusvõime struktuur täielikult toimima. Seetõttu tegutsen selle nimel, et riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem ning Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem hakkaksid tööle võimalikult kiiresti, sealhulgas vajaduse korral etappide kaupa, ning et kõik suuremahulised IT-süsteemid oleksid turvalisema ja tõhusama piiriületuse tagamiseks koostalitlusvõimelised. Tean, et selleks on juba tehtud ülimalt põhjalikke ettevalmistusi, ning olen kursis väljakutsetega, mis selliste tippasemel ja keerukate süsteemide käivitamisega kaasnevad. Kavatsen teha tihedat koostööd kõigi asjaosalistega, eelkõige eu-LISA ja liikmesriikidega, et panna võimalikult kiiresti paika tegevuskava, mille alusel turvaliselt, pragmaatilisel ja edukalt edasi liikuda.

Schengeni ala ja piirihaldust mõjutab nii praegu kui ka edaspidi uute tehnoloogiate ja tehisintellekti arendamine. Patrull- ja vaatlustegevus on droonide, lennukite, satelliitide ja kõrgtehnoloogiliste andurite kasutuselevõtu tagajärjel märkimisväärselt muutunud. Piirikontrollis rakendatakse uut koostalitlusvõimelist IT-arhitektuuri, mis võimaldab sujuvat ja palju kiiremat andmevahetust erinevate Schengeni või ELi infosüsteemide raames. Tehnoloogiat, nagu ka kõiki muid vahendeid, tuleb rakendada ranges kooskõlas õigusraamistiku ja põhiõiguste kaitsega. Kohustun tagama, et piirihalduses kasutatakse tehnoloogiat ja innovatsiooni proportsionaalsel ja tõhusal viisil, järgides täielikult ELi õigusakte, põhiõigusi ja Euroopa väärtusi. Näitena võiks tuua tehisintellekti käsitleva õigusakti, millega kehtestatakse õigusraamistik tehnoloogia usaldusväärseks kasutamiseks. Kavatsen teha tehnoloogilise suveräänsuse, julgeoleku ja demokraatia eest vastutava juhtiva asepresidendiga tihedat koostööd, tagamaks, et kui hakatakse välja töötama suuniseid tehisintellekti kasutamise kohta piirihalduses, osalevad selles protsessis ka vastutavad ametiasutused. Samuti toetan koostööd liikmesriikide ja ELi ametitega, muu hulgas ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse raames, et kasutada võimalikult hästi ära uuenduslikke vahendeid, järgides samas Euroopa väärtusi ning esmaseid ja teiseid õigusakte, sealhulgas tehisintellekti käsitlevat õigusakti.

Kavatsen töötada välja poliitilistes suunistes nimetatud uue viisapoliitika strateegia, tehes koostööd kõrge esindaja / asepresidendi ja teiste volinikega. Strateegias tuleks keskenduda viisasüsteemile, mis võimaldab meil kasu saada turistide, ettevõtjate ja üliõpilaste rahvusvahelise reisimise eelistest ja samal ajal täiel määral ära kasutada viisapoliitika võimendavat mõju, mis võib aidata tugevdada koostööd kolmandate riikidega ja vältida meie viisasüsteemi kuritarvitamist. Selleks et ära kasutada viisasid ja tagasivõtmist ühendava mehhanismi täielikku potentsiaali, peaks strateegia motiveerima liikmesriike rakendama Euroopa tiimi lähenemisviisi ja olema valmis mehhanismi teiste liikmesriikidega solidaarselt kasutama. Lisaks tagasivõtmisele võiks viisapoliitikat kasutada ka selleks, et teha Europoli ja Frontexi toel julgeolekuküsimustes kolmandate riikidega koostööd. Kavatsen töötada välja viisanimikirjade läbivaatamise struktureerituma lähenemisviisi, mis kajastaks ELi strateegilisi huve ning põhineks selgetel ja objektiivsetel kriteeriumidel. Strateegias tuleks esile tuua ka viisid, kuidas seirata paremini kolmandaid riike, mille kodanikud saavad ELis viisavabalt reisida, pöörates erilist tähelepanu julgeoleku- ja ränderiskide tõhusamale jälgimisele. Strateegia peab aitama toime tulla juhtudel, kui ELis varjupaika taotlevate viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanike arv suureneb. Strateegiat toetab ka riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi töölerakendamine.

Paljud ebaseaduslikult ELi saabuvad inimesed jõuavad kõigepealt viisavabalt meie naaberriikidesse. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen edendada meie naaberriikide, eelkõige ELi kandidaatriikide viisapoliitika ühtlustamist ELi omaga. Viisanõudest vabastamise peatamise korra läbivaatamist käsitlev komisjoni ettepanek tuleb kiiresti heaks kiita, sest see parandab ELi suutlikkust seda küsimust lahendada. Kui ettepanek on vastu võetud, kavatsen muudetud mehhanismi hoiatavat mõju täielikult ära kasutada selleks, et vajaduse korral viisanõudest vabastamine peatada, näiteks juhul, kui kolmanda riigi viisapoliitika ei ole ELi omaga vastavusse viidud või kui viisanõudest vabastatud kolmandad riigid rakendavad investoritele kodakondsuse andmise kavu. Kolmandad riigid ei tohiks kasutada viisavabalt ELi pääsemist vahendina, mis võimaldab saada üksikinvesteeringu tegemise eest tasuta kodakondsuse.

Olen Euroopa Parlamendiga täielikult nõus, et investoritele elamisloa andmise kavade (nn kuldne viisa) tekitavad turvalisuse, rahapesu, maksudest kõrvalehoidmise ja korrupsiooni seisukohast suuri riske. Need riiklikud kavade mõjutavad kõiki teisi liikmesriike ja kogu ELi, sest kolmandate riikide kodanikud, kellele on antud mõne ELi liikmesriigi elamisloa, saavad omale teatavad õigused, eelkõige õiguse lühiajalise viibimise otstarbel Schengeni alal vabalt liikuda. Arvestades, et elamislubade andmine kuulub liikmesriikide pädevusse, on komisjon väljendanud toetust meetmetele, mida mõned liikmesriigid on võtnud selliste investoritele elamisloa andmise kavade kaotamiseks või piiramiseks. Kui mind volinikuks kinnitatakse, jätkan koostööd liikmesriikidega ja kasutan kõiki võimalikke ELi vahendeid, et selliste kavade ja nendega kaasnevate riskidega tegeleda.

5. Sisepiirid

Schengeni ala on Euroopa Liidu üks väärtuslikemaid saavutusi. Alates 2015. aastast on mitu liikmesriiki taaskehtestanud ja säilitanud sisepiiridel piirikontrolli. Kuidas kavatsete tagada Schengeni ala terviklikkuse taastamise ja säilitamise? Milliseid samme kavatsete astuda, et tugevdada liikmesriikidevahelist lojaalset koostööd ja vastastikust usaldust ning tagada, et kõik liikmesriigid järgivad täielikult Schengeni acquis'd? Kas need meetmed hõlmavad rikkumismenetlusi liikmesriikide vastu, kes ei järgi hiljuti muudetud Schengeni piirieskirju? Mida kavatsete teha selleks, et oleks võimalik kaotada piirikontroll maismaapiiridel Bulgaaria ja Rumeeniaga?

Schengen on üks ELi käegakatsutavamaid saavutusi ja maailma suurim vaba liikumise ala. See aitab kaasa ühtse turu konkurentsivõimele ja liidu majanduse kasvule ning kodanikud ja ettevõtjad hindavad seda kõrgelt. Ainuüksi 2023. aastal muutis see enam kui poole miljardi inimese reisimise lihtsamaks. Usun siiralt, et Schengeni ala kehastab liidu põhieesmärke: pakkuda kodanikele vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat sisepiirideta ala, mille aluseks on välispiiride tugev kaitse.

Viimase kümne aasta jooksul on ebaseaduslik ränne, sisejulgeolekuohud ja COVID-19 pandeemia tekitanud märkimisväärseid probleeme. Kuigi liikmesriikidel on õigus taaskehtestada viimase abinõuna sisepiirikontroll, põhjustaks see reaalseid probleeme kodanikele ja ettevõtjatele, kes on harjunud kasutama vaba liikumise õigust. Üldjuhul on julgeolekuohtudega võitlemisel liikmesriikide vahel piiriülese politsei- ja õiguskaitsealase koostöö tegemine tõhusam kui sisepiirikontroll.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, jätkan liikmesriikidega konstruktiivset dialoogi selle üle, kuidas nende vajadusi kõige paremini täita ning hõlbustada ja tõhustada politsei- ja õiguskaitsealast koostööd, eelkõige piirialadel. See tähendaks muu hulgas, et liikmesriigid peavad kehtestama vajaliku halduskorra, mille alusel kohaldada ebaseaduslike rändajate üleandmise menetlust, mis nähti ette hiljuti muudetud Schengeni piirieskirjadega. Selleks et suurendada süsteemi vastu usaldust, nii et liikmesriigid ei peaks sisepiirikontrolli taaskehtestamist vajalikuks, on ülimalt oluline kasutada suuremahulisi IT-süsteeme, nagu Schengeni infosüsteem, Eurodac ja viisainfosüsteem, nõuetekohaselt ja tulemuslikult teabe edastamiseks ja vahetamiseks ning tagada vastavalt leppele rändevaldkonna parem valmisolek ja erandolukorra planeerimine.

Kohustun tagama, et Schengeni *acquis*'d, sealhulgas läbivaadatud Schengeni piirieskirjades sätestatud rangeid seire- ja aruandekohustusi ning uutes eeskirjades ette nähtud komisjoni arvamuste esitamise nõuet, rakendatakse ja täidetakse täielikult ja tulemuslikult. Kui rakendamisel tehtav koostöö ei anna rahuldavaid tulemusi, olen valmis algatama vajaduse korral rikkumismenetlusi.

Kuigi Bulgaaria ja Rumeenia täidavad alates 2011. aastast kõiki Schengeni ala täisliikmeks saamise tingimusi, on liidusisestel maismaapiiridel järelejäänud kontrollide kaotamise kohta otsuse tegemine nõukogu eesõigus ja kohustus. Kui nõukogu ei tee sellekohast otsust enne komisjoni uue ametiaja algust, siis juhul, kui mind komisjoni liikmeks kinnitatakse, asun seda protsessi sama tugevalt toetama kui minu eelkäijad. Bulgaarial ja Rumeenial on õigus kasutada Schengeni ala kõiki eeliseid. Kontrolli kaotamine liidusisestel maismaapiiridel muudab Schengeni ala tugevamaks ja turvalisemaks.

6. Julgeolek

Teile saadetud missioonikirja kohaselt on üks Teie kõige pakilisemaid ülesandeid töötada välja uus Euroopa sisejulgeoleku strateegia, mis peaks hõlmama Europoli volituste ja ressurside tugevdamist. Milliseid meetmeid kavatsete võtta, et võidelda tulemuslikult raske ja organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja küberkuritegevuse vastu? Milliseid sellega seotud seadusandlike algatusi kaaluksite? Kuidas kavatsete muuta Europoli tõeliselt operatiivseks politseiasutuseks, tagades samal ajal, et tema tegevus ei kattu riiklike ja muude ELi ametite pädevusega ning et Euroopa Parlament saab teha tulemuslikku järelevalvet? Millist rolli näeksite selles kontekstis ette Eurojustile? Kas võiksite oodata ka seadusandlike ettepanekuid, mis võimaldaksid õiguskaitse- ja õigusasutustel teha kuritegelike võrgustike vastu võitlemisel paremat piiriülest koostööd? Mida kavatsete uude terrorismivastase võitluse tegevuskavasse lisada ning kuidas kavatsete võidelda radikaliseerumise ja vägivaldse äärmusluse vastu?

Milline on Teie kui ohutuma ja turvalisema Euroopa eest vastutava voliniku roll antisemitismi ja moslemivastase vaenu vastu võitlemise ning integratsiooni edendamise ELi strateegiate mõjusal rakendamisel ja ajakohastamisel? Kuidas kavatsete teha selles valdkonnas koostööd võrdõiguslikkuse volinikuga?

Kui mind volinikuks kinnitatakse, saavad minu peamisteks prioriteetideks ELi sisejulgeoleku raamistiku tugevdamine ning ELis elavate inimeste turvalisuse ja liidu ühiskondliku ühtekuuluvuse tagamine. Meie ühiskond peab saama teadlikumaks ohtudest, millega me silmitsi seisame, ja olema neile vastu astumiseks paremini valmis. Ühe esimese sammuna kavatsen tutvustada uut Euroopa sisejulgeoleku strateegiat, milles käsitletak kõik ohte, mis varitsevad meid nii internetis kui ka väljaspool seda. Soovin tagada, et kõik uued ELi õigusaktid ja algatused oleksid algusest peale välja töötatud julgeolekukaalutlusi silmas pidades, aidates meil valmistuda muutuvateks ohtudeks, mis pärinevad nii EList kui ka väljastpoolt ELi. Kuna kõik, mis maailmas toimub, mõjutab ka ELi julgeolekut, peab sisejulgeolekust saama ELi ja kolmandate riikide vaheliste suhete lahutamatu osa.

Tõhus võitlus organiseeritud kuritegevuse vastu on Euroopa sisejulgeoleku strateegia peamine töösuund. Organiseeritud kuritegevus ei ohusta mitte ainult inimeste elu ja julgeolekut, vaid ka demokraatiat, ühiskonda ja majandusarengut. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen teha ettepaneku selle valdkonna ELi õigusakte uuendada. Need pärinevad 2008. aastast, kuid sellest ajast alates on organiseeritud kuritegelikud rühmitused muutunud üha võimsamaks ja rahvusvahelisemaks ning hakanud tegelema korraga mitut liiki kuritegevusega. Liikmesriikide õiguskaitse- ja õigusasutustel peavad olema õiguslikud vahendid, mis võimaldavad neil likvideerida suure riskiga kuritegelikke võrgustikke. Eelkõige tuleks hõlbustada tulemuslikumat uurimist. Suure riskiga kuritegelike võrgustike likvideerimiseks kavatsen teha ettepaneku tõhustada piiriülest koostööd ja finantsuurimist ning edendada vara tagasivõitmise ja konfiskeerimise direktiivi kiiret rakendamist. Organiseeritud kuritegevuse üks kõige õõvastavamaid harusid on inimkaubandus – olen valmis inimkaubanduse vastu võitlemise ELi strateegiat pärast 2025. aastat karmistama.

Uimastikaubandus on organiseeritud kuritegelike rühmituste jaoks kõige tulutoovam kuritegevuse valdkond. Kavatsen teha ettepaneku koostada uus Euroopa tegevuskava võitluseks uimastiäri vastu, mis põhineks praeguse strateegia ja tegevuskava hindamise tulemustel. Tuginedes Euroopa sadamate liidule, hakkan tegema koostööd kestliku transpordi ja turismi volinikuga, et töötada välja terviklik ELi sadamate strateegia, milles pööratakse suurt tähelepanu turvalisusele ja sadamate kaitsmisele kuritegevuse sisseimbumise eest. Sellega seoses teen tihedat koostööd ka demokraatia, õigusküsimuste ja õigusriikluse volinikuga, et tugevdada võitlust korruptsiooni vastu, mis aitab organiseeritud kuritegevusele ja eelkõige uimastikaubandusele olulisel määral kaasa. Toetan Euroopa Liidu Uimastiameti tegevust, et see saaks täielikult rakendada oma uusi volitusi selleks, et ja reageerida kiiresti tekkivatele ohtudele ja teha ettepanekuid meetmete kohta, millega võidelda ELis üha kasvava sünteetiliste uimastite tootmise vastu. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen uurida ka seda, kas ebaseaduslikku uimastikaubandust käsitlevad ELi õigusnormid on endiselt eesmärgipärased, ning teha koostööd teiste volinikega, et hinnata vajadust ajakohastada õigusakte, mille alusel võidelda üha lisanduvate uimastite lähteainete matkivate ainete vastu.

Rahvusvahelise raske ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse ülemaailmse ja piiriülese olemuse tõttu tuleb tugevdada ELi rahvusvahelist koostööd peamiste kolmandate riikidega, pidades julgeolekudialoogi, sõlmides rahvusvahelisi lepinguid ja tehes õiguskaitsealast operatiivkoostööd. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen sellesse aktiivselt panustada.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen teha ettepaneku koostada uus tegevuskava, mille alusel terrorismi ja vägivaldset äärmuslust ennetada ja tõkestada. Uues tegevuskavas tuleks erilist tähelepanu pöörata meetmetele, millega ennetada ja tõkestada rünnakuid, mida panevad toime isikud, kes tegutsevad iseseisvalt või väikestes rakustes, kelle ettevalmistus on sageli piiratud ja kes kasutavad kergesti kättesaadavaid relvi, et korraldada

rünnakuid rahvarohketes või suure sümboolse väärtusega kohtades. Kuna sellised üksikründajad on sageli radikaliseerunud internetipropaganda tagajärjel, peaks uues tegevuskavas kindlasti käsitlema seda, milline on interneti roll radikaliseerumises. Peame piirama juurdepääsu rünnakutes kasutatavatele vahenditele, mistõttu kavatsen hinnata vajadust uute õigusaktide järele, et ühtlustada ELi tasandil ebaseadusliku tulirelvakaubandusega seotud kuritegude määratlused ja vaadata läbi normid, millega reguleeritakse lõhkeainete lähteaineid, mida võidakse väärkasutada, et ise ebaseaduslikult lõhkeaineid valmistada. Kuna paljud terrorirünnakud toimuvad avalikus ruumis, nagu transpordisõlmed, pühakojad või jalakäijate alad, toetan ka avaliku ruumi kaitse tegevuskava ajakohastamist uute avaliku ja erasektori koostöö algatustega, sealhulgas uute tehnoloogiate ja avastamiseadmete valdkonnas. Terrorismi rahastamise vastu võitlemiseks tahan uurida võimalust luua Euroopa terrorismivastase võitluse raames finantsandmete otsingu süsteem, mis aitaks riiklikel ametiasutustel avastada ja jälgida terroristlike võrgustike finantsvooge.

Eelkõige internetis toimuva radikaliseerumise ennetamiseks tegutsen selle nimel, et tagada terroristliku veebisisu vastase määruse täielik kohaldamine ja hinnata, kas seda on vaja tõhustada. Kaalun ka Europoli rolli tugevdamist, et muuta see terrorismivastase võitluse keskuseks, kes võitleks internetis terroristliku ja vägivaldse äärmusliku sisu levitamise ja uute tehnoloogiate terroristidepoolse väärkasutamise vastu ning hõlbustaks julgeolekuvaldkonnas tegutsejate vahelist teabevahetust. Samal ajal peaks ELi internetifoorumil olema jätkuvalt oluline roll koostöös, mida tehakse tehnoloogiatööstusega terroristliku veebisisu vastu võitlemiseks, ning ELi asjaomast preventiivset tegevust peaks suunama radikaliseerumise ennetamise teadmiskeskus.

Küberkuritegudest, mille hulka kuuluvad muu hulgas internetipettus, seksuaalne väljapressimine, lunavara ja identiteedipettus, saab 2025. aastaks prognooside kohaselt maailma suuruselt kolmas „majandusharu“. Kui ÜRO Peaassamblee uue küberkuritegevuse konventsiooni heaks kiidab, tõhustab see oluliselt rahvusvahelist koostööd selles valdkonnas, kaitstes samal ajal põhiõigusi. Hakkan tegema tihedat koostööd tehnoloogilise suveräänsuse, julgeoleku ja demokraatia eest vastutava juhtiva asepresidendi ning demokraatia, õigusküsimuste ja õigusriikluse volinikuga, et jõuda selle konventsiooni allakirjutamise, ratifitseerimise ja rakendamiseni. Keskendun ka selliste kehtivate ja tulevaste rahvusvaheliste lepingute rakendamisele, mis on olulised, et hõlbustada õiguskaitseasutuste piiriülest juurdepääsu äriühingute valduses olevatele digitaalsetele tõenditele. Nende hulgast tõstaksin esile ELi ja USA vahelise digitaalsetele tõenditele juurdepääsu käsitleva lepingu, mille üle käivad praegu läbirääkimised. Samuti on ülimalt oluline, et kurjategijate vastutusele võtmiseks saaks kasutada kuritegude kohta veebist saadud tõendeid. Juhul kui mind volinikuks kinnitatakse, kohustun ajakohastama digitaalsetele teabele juurdepääsuga seotud õiguskaitsevahendeid, sealhulgas vaatama läbi andmete säilitamist reguleerivad õigusnormid, järgides seejuures täiel määral põhiõigusi. Europol peab jätkama liikmesriikidele kohtuekspertiisi ning operatiiv- ja analüüsitoe pakkumist.

Võitluses raske ja organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu on Europolil liikmesriikide õiguskaitseasutuste toetamisel ülimalt oluline roll. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen teha tööd selle nimel, et muuta Europol tõeliselt operatiivseks politseiasutuseks, mille personali tuleks aja jooksul vähemalt kahekordistada. Europol peab täitma liikmesriikide operatiivvajadusi ning tegema tihedamat koostööd teiste ELi ametitega, üksteist vastastikkult täiendades. Tuginedes praegu kehtiva määruse hindamisele, põhjalikule mõjuhindangule ja ulatuslikele konsultatsioonidele sidusrühmade, Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega, teen ettepaneku tugevdada Europoli volitusi, eelkõige selle rolli selliste piiriüleste, suuremahuliste ja keerukate kuritegude uurimisel, mis kujutavad endast tõsist ohtu liidu julgeolekule. Kavatsen teha tihedat koostööd demokraatia, õigusküsimuste ja õigusriikluse volinikuga, et tagada võitluses organiseeritud kuritegevuse vastu tõhus koostöö Europoli ja Eurojusti vahel. Eurojust peab seejuures suutma tagada Europoli toetatavate uurimiste kohtulikud järelmeetmed.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kaalun ka võimalust kuritegevusega seotud ohte käsitlevat valdkondadevahelist Euroopa platvormi (EMPACT) laiendada ja tugevdada, et tõhustada ELi liikmesriikide, ametite ja lähedaste välispartnerite ühist õiguskaitsealast operatiivkoostööd meid kõige vahetumalt ähvardavate kuritegevuse ohtude ärahoidmiseks. Kooskõlas poliitiliste suunistega teen ka ettepaneku luua ELi elutähtsa teabevahetuse süsteem, mida hakkaksid kasutama kõik julgeoleku ja ohutuse eest vastutavad õiguskaitse- ja hädaolukordadele reageerimise asutused.

Mul on hea meel, et mulle usaldatakse ülesanne võidelda antisemitismi ja moslemivastase vaenuga. EL peab olema kõigile, sealhulgas juudi ja moslemi kogukondadele, ohutu ja turvaline koht, kus ei esine diskrimineerimist, vihkamist, vägivalda ega julgeolekuprobleeme, eriti praeguses geopoliitilises kontekstis. Mis puudutab antisemitismi, siis volinikuks kinnitamise korral kiirendan antisemitismi vastu võitlemise ja juudi eluviisi edendamise ELi strateegia rakendamist, jätkan vajaduste ja ohtude hindamist ning vajaduse korral ajakohastan nimetatud strateegiat. Moslemivastase vihkamise vastu astumiseks kaalun strateegilisemat lähenemisviisi, et võtta täielikult arvesse moslemivastase vaenu ulatust. Selle aluseks oleks parem andmekogumine ning tihe koostöö

kriisivalmiduse ja -ohje ning võrdõiguslikkuse volinikuga. Samuti on mul hea meel võimaluse üle edendada jätkuvalt komisjoni dialoogi kirikute ja usuühenduste või -kogukondadega ning filosoofiliste ja mitteusulistele organisatsioonidega.

Võtan kohustuse uurida ja toetada võimalusi, kuidas lahendada ühiskonnas polariseerumise probleemi, võttes muu hulgas arvesse vaenukõne ja -kuritegude käsitlemise soovitusi, mis esitati Euroopa kodanike paneelarutelul „Vaenuvastane võitlus ühiskonnas“. Igasugune vaen õhutab äärmuslust. Samuti kavatsen sihikindlalt edendada kõigis liikmesriikides koordineeritud lähenemisviisi, tehes tihedat koostööd riiklike ja kohalike ametiasutuste, tehnoloogiatööstuse ja kodanikuühiskonnaga, et vältida äärmuslike ideoloogiate juurdumist ja vähendada ühiskonna vastuvõtlikkust nende ideoloogiate suhtes. ELi radikaliseerumise ennetamise teadmuskeskus on selles valdkonnas tehtavate jõupingutuste nurgakivi.

7. Andmetele juurdepääs õiguskaitse eesmärgil

Kuidas kavatsete lahendada põhiprobleemi tagada tegelik juurdepääs isikuandmetele, et kuritegusid ennetada, avastada, uurida ja nende eest vastutusele võtta, järgides samal ajal vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning kaitstes eraelu puutumatust ja andmekaitseõigusi? Milliseid kaitsemeetmeid kavandate, et tagada täielik vastavus Euroopa Kohtu otsustele, milles käsitletakse andmete säilitamist ja andmetele juurdepääsu õiguskaitse eesmärgil? Kas kavatsete juurdepääsureeglite kavandamisel käsitleda ka krüpteerimist?

Kuidas kavatsete lõpetada internetipõhise laste seksuaalset väärkohtlemist käsitleva ettepaneku ummikseisu, et tagada selle peamise eesmärgi – laste kaitsmine – täitmine ja eraelu puutumatuse õiguse kaitsmisega seotud probleemide lahendamine? Kui enne ajutise määruse teist pikendamist 3. aprillini 2026 ei ole määrust vastu võetud, siis kuidas tuleks toimida õigusliku lünga vältimiseks?

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen leida tasakaalustatud ja õiguslikult usaldusväärse lähenemisviisi, mille abil tagada õiguskaitse- ja kohtuasutustele tõhus juurdepääs andmetele, austades samal ajal eraelu puutumatust ja andmekaitset ning küberturvalisuse nõudeid ja võttes arvesse tehnoloogilisi aspekte. EL peab rajama tugeva digimajanduse, mis tagab kodanikele heaolu ja turvalisuse ja aitab kaitsta põhiõigusi. Nii nagu ühiskond ja majandus muutuvad digitaalseks, kasutavad ka kurjategijad, terroristid ja muud ohusubjektid digitehnoloogiat, et selle abil kuritegevusega tegeleda ja õiguskorra järgimisest hoida kõrvale. Selleks et pädevatel asutustel oleks kuritegevuse vastu võitlemiseks tänapäevane ja innovatiivne suutlikkus, on äärmiselt oluline, et õiguskaitseasutustel oleks andmetele proportsionaalne juurdepääs, nii et nad saaksid ühendada kuriteod nende toimepanijatega, toetada uurimisi, kaitsta ohvreid ja lõhkuda kuritegelikke võrgustikke. Praegu aga takistavad õiguslikud ja tehnilised tõkked ning asjaolu, et liikmesriikidel puuduvad andmete säilitamist käsitlevad ühtlustatud õigusaktid, riiklike uurimisi ja raskendavad piiriülest koostööd. Praegu takistavad aga õiguslikud ja tehnilised tõkked ning andmete säilitamist käsitlevate ühtlustatud õigusaktide puudumine liikmesriikidel kuritegusid uurida ja raskendavad piiriülest koostööd. Hoolimata nendest probleemidest olen veendunud, et suudame leida digitaalsele teabele seadusliku juurdepääsu hõlbustamiseks tõhusad ja tulevikukindlad lahendused. See on vältimatult vajalik, et kaitsta kodanikke ja lähtuda õigusriigi põhimõttest, järgides täielikult vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid.

Samal ajal ei tohi me tekitada juurde uusi nõrkusi, mida pahatahtlikud isikud saavad ära kasutada, ega seada kahtluse alla krüptimise vajalikkust. Peame leidma tasakaalu, mis võimaldab meil kaitsta eraelu puutumatust, tagades samal ajal turvalisuse ning kaitstes kodanikke ja ühiskonda muutuvate ohtude eest. Õiguskaitse otstarbel andmetele juurdepääsu küsimustega tegelev kõrgetasemeline töörühm on kindlaks määranud õiguskaitse- ja õigusasutuste operatiivvajadused ning andnud soovitusi, mis sisaldavad mitmesuguseid meetmeid, nagu suutlikkuse suurendamine, koostöö asjaomase sektoriga, standardimine ja õigusloome. Need peaksid andma väärtusliku sisendi selles valdkonnas tehtavasse töösse, millele peab eelnema põhjalik mõjuhindang.

Kuritegevusel ja ebakindlusel on ühiskonnale lämmatav mõju. Kui nende probleemidega vajalikul määral ei tegelda, ei saa inimesed enam kasutada oma vabadusi, väljendada oma mõtteid või kõnelda rahulikult tänaval. Oht võib olla ka otsesem ja seda mitte ainult internetis, vaid ka väljaspool seda. Eriti ohustatud on lapsed ning meil tuleb aktiivsemalt tegutseda, et kaitsta neid mitmesuguste ohtude eest, mis ulatuvad küberkiusamisest seksuaalse väljapressimiseni ning internetist sõltuvusest radikaliseerumiseni. Olen veendunud, et internetipõhise laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks kavandatud määrus on vajalik ja tuleb kiiresti vastu võtta. Aastal 2010 esitati ligikaudu miljon teadet laste seksuaalset väärkohtlemist kujutava materjali ja internetipõhise peibutamise kohta. 2023. aastaks on neid esitatud üle 36 miljoni. Praegu kehtiv ajutine määrus võimaldab teatavate digiplatvormide pakkujatel võtta internetipõhise laste seksuaalse väärkohtlemise avastamiseks omaalgatuslikke meetmeid, kuid see määrus kaotab 2026. aasta aprillis kehtivuse. Kui kavandatud pikaajalisi norme vastu ei võeta, siis edaspidi see võimalus, mis on üle kümne aasta aidanud lapsi päästa ja

õigusrikkujaid kindlaks teha, ELis keelatakse. Usun, et suudame leida ja peamegi leidma toimiva viisi praegu menetluses oleva määruse üle peetavate läbirääkimiste lõpuleviimiseks, et seda saaks hakata kohaldama aegsasti enne ajutise määruse kehtivusaja lõppu.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kohustun viima lõpule ka läbirääkimised laste seksuaalse väärkohtlemise vastast võitlust käsitleva direktiivi läbivaatamise üle. Direktiiviga täiendatakse asjaomast määrust, nähakse ette kriminaaluurimise ja süüdistuse esitamise ühine standard ja ühtlustatakse kuritegude ja karistuste määratlusi. See on oluline osa tasakaalust, mida ühiskond digimaailmas vajab.

Arengukomisjoni küsimused

8. Pidades silmas Teie tööd rände ja liikuvuse välisaspektidega ning arvestades, et naabrusspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Gloaalne Euroopa“ määrukses on sätestatud, et 10% selle rahalistest vahenditest eraldatakse rände ja sundrändega tegelemiseks, siis kuidas kavatsete täita Teile missioonikirjas ette nähtud ülesannet käsitleda rändeküsimusi partnerluste operatiivse osana, täpsemalt partnerlustes arenguriikidega, ning kuidas kavatsete selles töös kajastada poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõtet? Kas võtaksite endale kohustuse tagada parlamendi põhjalik ja varajane teavitamine, et võimaldada asjakohast kontrolli arengumaadega sõlmitud rändekokkulepete, sealhulgas mitteametlike rändekokkulepete (näiteks vastastikuse mõistmise memorandumite) läbipaistvuse üle? Kuidas näete ette rände välisaspektide alast koostööd ja tööjaotust teiste volinikega?

Terviklike ja vastastikku kasulike partnerluste loomine kolmandate riikidega on oluline osa meie terviklikust lähenemisviisist tõhusale ja õiglasele rändehaldusele. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen teha tihedat koostööd välissuhetega tegelevate volinikega, et rändepoliitika oleks osa laiemast 360kraadisest lähenemisviisist. See tähendab partnerite huvide ja murede mõistmist ning vastastikku kasulike partnerluste raames ELi huvitavate teemade, muu hulgas rändehalduse seostamist teiste ühiste huvidega, mida me jagame muudes valdkondades, nagu kaubandus või energeetika. Koostöö sellistes valdkondades muudab meie hääle rändeküsimustes tugevamaks. Sama kehtib ka rahaliste vahendite kohta, millega toetatakse suutlikkuse suurendamist ebaseadusliku rände haldamisel ja ennetamisel ning ebaseadusliku rände algpõhjustega tegelemisel. ELi strateegia „Global Gateway“ raames investeeringute tegemisel keskendutakse sellistele valdkondadele nagu majandusareng, haridus, töökohtade loomine, tervishoid, digitemaatika, kliima ja transport. Seeläbi aitame suurendada partnerite jõukust ja oskuste baasi. Ohutute ja seaduslike rändeteede ja nende kasutamise edendamine aitab ära hoida ohtlikke ja ebaseaduslikke reise. Teen koostööd teiste volinikega, et edendada talendipartnerlusi tööjõu liikuvuse valdkonnas koostöö struktureerimiseks. Nii saame suurendada ELi konkurentsivõimet ja tegeleda tööjõupuudusega valitud sektorites ja kutsealadel, edendades samal ajal oskuste arendamist ja majanduskasvu ka rändajate päritoluriikides.

See lähenemisviis eeldab, et volinikud teevad partnerluste loomisel tihedat koostööd. Tegutsen koos kõrge esindaja / asepresidendi, rahvusvahelise partnerluse voliniku ja Vahemere piirkonna volinikuga selle nimel, et ühendada sise- ja välispoliitika ning tagada ELi jõupingutuste üldine sidusus, sealhulgas poliitikavaldkondade arengusiduse kontekstis. See aitab tagada, et rände haldamine integreeritakse täielikult partnerlustesse, mille sõlmime arenguriikidega, eelkõige päritolu- ja transiidiriikidega, järgides ühtlasi põhiõigusi ja rahvusvahelisi juriidilisi kohustusi. Me ei tohi unustada, et paljud kolmandad riigid võtavad vastu suurt hulka pagulasi ja Euroopal on traditsioon teisi riike ja kogukondi selles aidata.

Nagu ma juba eespool selgitasin, kavatsen tagada, et parlament oleks rände valdkonnas kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepetega hästi kursis. Võtan endale kohustuse anda mis tahes kokkulepete kohta vajalikku teavet ja kavandatavate algatuste asjus parlamendiga nõu pidada.